

Skanskan työturvallisuus-, ympäristö-, tuote- ja logistiikkavaatimukset materiaalihankinnassa

1.6.2023

Skanskan työturvallisuus-, ympäristö-, tuote- ja logistiikkavaatimukset materiaalihankinnassa

Tähän liitteeseen on koottu toimittajaa (myöhemmin myyjä) koskevat vaatimukset käytettävistä tuotteista ja materiaaleista sekä toimituksista ja kuormien purusta. Skanskan (myöhemmin ostaja) tavoitteena on, että toimitusketjussa ei satu yhtään onnettomuutta, tapaturmaa tai ympäristövahinkoa. Myyjän on sitouduttava noudattamaan ko. vaatimuksia sekä huolehdittava siitä, että myös heidän käyttämänsä alihankkijat ja kuljetusliikkeet osaltaan noudattavat vaatimuksia.

Sisällysluettelo

1. Vaatimukset tuotteista ja materiaaleista	2
2. Vaatimukset toimituksista ja kuormien purusta.....	4
2.1 Kalusto ja kuorma.....	4
2.2 Saapuminen työmaalle ja perehdytys	5
2.3 Suojavälineet.....	5
2.4 Kuorman purun vaarojen hallinta	6
2.5 Vaaratilanteet ja onnettomuudet	6
2.6 Ongelmatilanteet	6
2.7 Poistuminen työmaalta	6

1. Vaatimukset tuotteista ja materiaaleista

Myyjä vastaa siitä, että rakennustuote täyttää sekä suunnittelijan asettamat vaatimukset että Suomen lainsäädännön ja määräysten vaatimukset. Myyjä vastaa, että rakennustuote soveltuu tuotteelle suunniteltuun käyttötarkoitukseen ja että tuotehyväksynnässä on huomioitu, että tuotteet on testattu oikealla standardilla ko. käyttötarkoitukseen.

Kaikilla tuotteilla, joita koskien on voimassa EU:n rakennustuoteasetuksessa tarkoitettu harmonisoitu tuotestandardi tai eurooppalainen tekninen arviointi, on oltava asianmukainen CE-merkintä. Myyjä sitoutuu olemaan toimittamatta työmaalle em. tuotteita, joista CE-merkintä puuttuu. Myyjän on toimitettava ostajalle CE-merkintää koskevat selvitykset joko kaupanteon yhteydessä tai muuna erikseen sovittuna ajankohtana, kuitenkin viimeistään ennen tuotteen toimittamista työmaalle.

Mikäli rakennustuote ei ole CE-merkintävelvollisuuden piirissä, tulee ao. rakennustuotteen täyttää voimassa olevien Suomen lakien, asetusten ja viranomaismääräysten säännökset ei CE-merkittyjen tuotteiden kelpoisuudesta. Näiden tyyppihyväksynnällä, varmennustodistuksella tai valmistuksen laadunvalvonnalla varmennettujen tuotteiden osalta myyjän tulee toimittaa ostajalle varmennusta osoittavat todistukset tarvittavine liitteineen sekä tarvittaessa osoitus tuotteeseen tai pakkaukseen kiinnitetystä varmennusmerkinnästä. Myös rakennuspaikkakohtaisesti varmennettavien tuotteiden ja rakenteiden kelpoisuuden osoittavat selvitykset on toimitettava ostajalle. Tuotehyväksyntätodistusten tulee olla suomen- tai englanninkielisiä.

Myyjän tulee myös pyydettyäessä toimittaa ostajalle kaikista toimittamistaan materiaaleista / tuotteista niiden valmistusprosessia koskevat laadunvarmistuksen toimenpiteiden raportit.

Myyjän tulee noudattaa EU:n tuoteturvallisuusdirektiiviä 2001/95/EY, tuoteryhmien jäljitettävyydestä säädettyjä erityislainsäädäntöjä sekä varmistaa omin laadunvarmistustoimenpitein, ettei sen toimituslaajuuteen kuuluvat tuotteet riko teollis- ja/tai tekijänoikeuksia. Myyjän tulee pyydetäessä pystyä osoittamaan toimittamiensa tuotteiden jäljitettävyys sekä laadunvarmistusmenetelmät tuoteväennysten estämiseksi. Myyjän on säilytettävä vähintään 10 vuoden ajan tuotteiden yksilöimiseksi ja tarvittaessa jäljittämiseksi tarvittavaa tietoa esim. viallisen tuotantoerän takaisinvedon tai korjauksen varalta.

Myyjän tulee toimittaa kaikista toimittamistaan materiaaleista ja tuotteista tuotetiedot, jäljitettävyysdokumentit ja ainestodistukset materiaalin tai tuotteen mukana. Jos myyjällä on tuotteistaan ympäristöselosteita, hiilijalanjälkilaskelmia, M1-sertifikaatteja tai muita ympäristösuorituskyvystä kertovia selvityksiä, tulee myyjän varautua toimittamaan nämä ostajalle. Myyjän tulee antaa pyydetäessä kaikista toimittamistaan materiaaleista sekä niiden pakkausmateriaaleista lajittelu- ja kierrätysohjeet. Ostaja suosittelee myyjää liittymään RT-tuotetietokantaan ja ylläpitämään tuotteidensa tuotetietoja ja dokumentaatiota järjestelmässä.

Mikäli kohteelle haetaan ympäristösertifikaattia, tulee myyjän pyydetäessä todistaa, että tuote täyttää sertifiointiin asettamat vaatimukset sekä toimittaa ostajalle toimittamistaan materiaaleista sertifikaatin myöntämiseen vaadittavia selvityksiä, esim. ympäristöselosteita, raaka-aineraportteja ja selvityksiä materiaalien kemiallisesta sisällöstä. Myyjän tulee myös pyydetäessä toimittaa kuljetuksiin liittyvät tiedot (esim. kuljetusmatka, kuljetuksen paino) ympäristösertifiointin raportointia varten.

Mikäli kohteelle on asetettu vähähiilisyteen liittyviä kriteerejä, tulee myyjän tarjota ostajalle vähähiilisiä materiaalivaihtoehtojaan ja varautua toimittamaan ostajalle tuotteistaan kriteerien täyttämiseen liittyvät tiedot ja selvitykset. Skanskan hiilitiekartalla pidemmän aikavälin tavoitteena on edellyttää keskeisiltä hankinnoilta ympäristöselostetta tai vastaavaa, joka kelpaa osana rakennuslupaa tehtävän ilmastaselvityksen hiilijalanjälkilaskentaan.

Myyjän on myös toimitettava toimittamiensa kemikaalien suomenkieliset käyttöturvallisuustiedotteet ostajalle tai ilmoittaa käyttävänsä RT-tuotetietokantaa (josta ostaja voi kerätä tarvittavat tiedot).

Toimitettavat materiaalit eivät saa sisältää Suomen lainsäädännössä tai REACH-asetuksen liitteissä kiellettyjä aineita eivätkä:

- >0,1 painoprosenttia akryyliamidia (CAS numero: 79-06-1)
- >0,1 painoprosenttia seuraavia bromattuja palonestoaineita: pentabromidifenyylieetteri (32534-81-9), oktabromidifenyylieetteri (32536-52-0), dekabromidifenyylieetteri (1163-19-5) sekä HBCDD (25637-99-4)
- >0,01 painoprosenttia kadmiumia (7440-43-9)
- >0,1 painoprosenttia lyijyä (1335-32-6)
- >0,025 painoprosenttia elohopeaa (useita CAS-numeroita)
- >0,5 painoprosenttia asbestia (useita CAS numeroita ja kuitu: 1332-32-4)
- Di(2-etyyliheksyyli)ftalaattia (117- 81-7),
- Dibutyyliftalaattia (84-74-2)
- Butyylibensyyliftalaattia (85-68-7)
- Nonyylifenolia (84852-15-3)
- Nonyyli fenolietoksylaattia (127087-87-0)
- Arseenia (useita CAS numeroita)
- Haloneita
- Polykloorattuja bifenyylejä, PCB (1336-36-3, 62788-33-8)

Myyjän on toimittamansa puutavaran osalta pystyttävä pyydetäessä todistamaan tuotteen alkuperän olevan peräisin kestävästi hoidetusta metsästä joko käyttämällä PEFC- tai FSC sertifiointijärjestelmää tai mikäli sitä ei ole, raportoimalla seuraavat asiat:

1. Toimitetun puun laji tai tuotteissa käytetyt puulajit
2. Puun kasvupaikka ja puun korjannut yritys
3. Toimitetun puun tai puutavaran määrä ja hinta
4. Nimi- ja osoitetiedot sekä myyjälle toimituksen tehneestä yrityksestä että siitä yrityksestä, joka on tuonut puun tai puutavaran kyseiseen maahan tai EU-alueelle
5. Luvat ja todistukset paikallisten lakien noudattamisesta sekä edellisten kohtien 1 - 4 vahvistamiseksi tarvittavat asiakirjat.

Myyjän toimittaman kiviaineksen ja rakennuskivien on oltava jäljitettävissä. Myyjän on varmistettava, että heidän käyttämänsä toimittaja pystyy pyydetäessä toimittamaan sekä myyjälle että ostajalle luotettavat tiedot kiven käsittelystä koko toimitusketjussa. Dokumentaation tulee sisältää seuraavat tiedot:

- Käytetyn kiviaineksen tyyppi
- Kiviaineksen alkuperämaa ja alue
- Louhoksen tarkka sijainti koordinaattitietoineen
- Jatkojalostuspaikkojen ja –tehtaiden nimi- ja osoitetiedot
- Nimi- ja osoitetiedot sekä myyjälle toimituksen tehneestä yrityksestä että siitä yrityksestä, joka on tuonut kiviaineksen EU-alueelle

Lisäksi myyjän on varmistettava, että heidän käyttämänsä toimittaja varmistuu siitä, että kiviaineksen ja rakennuskivien tuotannossa ja valmistuksessa noudatetaan Skanskan Supplier Code of Conduct –Eettistä ohjeistusta alihankkijoille. Myyjän on pyydetäessä raportoitava seuraavat asiat:

- Mitä valintakriteereitä on käytetty kivimateriaalin ja kivitoimittajan osalta, jotta ostajan vaatimukset täyttyvät?
- Kuinka valintakriteerien noudattaminen on todennettu ja kuinka sitä seurataan?
- Onko toimittaja mukana jossakin vapaaehtoisessa menettelyssä (kuten Fair Stone Standard), jonka tavoitteena on varmistaa toimitusketjun eettisyys.

Vaatus ei koske kierrätettyä kivimateriaalia tai siitä valmistettuja tuotteita.

2. Vaatimukset toimituksista ja kuormien purusta

2.1 Kalusto ja kuorma

Myyjän ja heidän käyttämänsä kuljetusliikkeen tulee noudattaa ostajan antamia ohjeita kuljetuskalustosta. Tarvittaessa myyjä pitää työmaalla aloituspalaverin, jossa tarkistetaan työmaatiet ja purkupaikat. Myyjän tulee varmistaa kuljetuskaluston yhteensopivuus työmaan purkukaluston kanssa. Työmaan purkukalustona on usein vain torninosturi, mikä vaatii avokaluston tai päältä avattavat pressut.

Myyjän tulee noudattaa työmaan ohjeita materiaalien pakkaamisesta ja merkitsemisestä sekä lastausjärjestyksestä. Toimituksen yksilöity sisältö tulee olla kirjattu rahtikirjaan ja lähetysluetteloon. Ko. kuljetusdokumenttien tulee sisältää tiedot myös nippukohtaisista massoista. Myyjän tulee varmistua, että rahtikirjaan / lähetysluetteloon merkityt painot vastaavat nippujen todellisia painoja. Kuljettajan on pyydetävä työmaalla vastaanottokuittaus rahtikirjaan kuorman purun jälkeen.

Myyjä vastaa aina siitä, että työmaalle toimitettavat materiaalit on lastattu siten, että kuorma on työmaalla turvallisesti purettavissa.

- Nippujen ja lavojen tulee aina kestää trukkikäsitteily ja nosto torninosturilla.
- Myyjän tulee antaa kirjalliset ohjeet pakkausten käsittelystä, nostosta ja varastoinnista. Nippujen painot sekä mahdolliset vaarallisen aineen, särkyvän

tuotteen, suojaustarpeen yms. merkinnät tulee tehdä nippukohtaisesti ja helposti havaittavasti.

- Myyjän on varmistettava, että nippujen välissä ei ole lunta tai jäätä. Lisäksi myyjän on varmistettava, että materiaalit eivät ole jäätyneet kiinni toisiinsa.
- Myyjän on tarvittaessa käytettävä talvisaikaan muoviin pakattavissa materiaaleissa esim. karhennettua muovia tai kumilevyjä aluspuiden alla, jotta kitka paranisi.

2.2 Saapuminen työmaalle ja perehdytys

Kuljettajan on noudatettava työmaan ilmoittamaa saapumisaikaikkunaa. Sovittu saapumisaika on merkittävä rahtikirjaan. Kuormaa ei saa purkaa sovitun saapumisajan ulkopuolella (esim. ilman vastaanottoa). Ostajalla on oikeus kieltäytyä vastaanottamasta työmaalle väärään aikaan (liian aikaisin tai liian myöhään) saapuvaa kuormaa.

Kuljettajan on soitettava työmaan yhteyshenkilölle viimeistään 2 tuntia ennen saapumista työmaalle. Ostajalla on oikeus kieltäytyä vastaanottamasta työmaalle kuormaa, jonka saapumisesta ei ole soitettu. Tarvittaessa ostaja ohjaa auton odotuspaikalle ja kutsuu työmaalle purkamaan, kun purkupaikka vapautuu. Poikkeuksista soittovelvollisuuteen on sovitava ostajan kanssa etukäteen.

Kuljettajan on ilmoitauduttava työmaatoimistoon ennen työmaalle ajoa. Työhön osallistuva kuljettaja kirjataan työmaan työntekijärekisteriin ja hän ei voi aloittaa kuorman purkaa ennen kuin on saanut perehdytyksen. Työmaahan perehdytykseen riittää se, että suorittaa ”Valmiina työhön” -verkkokurssin Skanskan urakoitsijaportaalissa ja se, että läpikäydään kuormanpurun turvallisuus ko. työmaalla. Verkkokurssi suoritetaan ennen työmaalle tuloa. Urakoitsijaportaalin osoite on <https://skanska.fi/urakoitsijaportaaali>

Kuljettajien, jotka eivät osallistu työhön, tulee perehtyä turvalliseen toimitukseen ja kuorman purkuun katsomalla [”Valmiina toimittamaan turvallisesti Skanskan työmaalle”](#) -video.

Videosta löytyy myös kieliversiot: [English](#), [Swedish](#), [Estonian](#), [Russian](#), [Polish](#).

Kuljettajalla, joka kiinnittää taakkoja asennusnosturiin on oltava riittävä kyky ja taito taakan kiinnittämiseen. Kuljettajan on esitettävä tästä kirjallinen työnantajan lupa. (Lupa taakan kiinnittämiseen -lomakepohja, löytyy Skanskan ulkoisilta [internet-sivuilta](#)). Kuljettajan on noudatettava ostajan mahdollisesti antamia erillisohjeita ajoreitistä työmaalle sekä oikealle purkupaikalle. Kuormaa ei missään olosuhteissa saa purkaa muualle kuin ostajan osoittamaan purkupaikkaan.

2.3 Suojavälineet

Työmaan turvallisuusmääräykset henkilökohtaisten suojavälineiden käytöstä koskevat myös kuljettajia. Ostaja suosittelee, että myyjä kirjaa vakiotekstinä rahtikirjaan kuljettajaa ja ajoneuvoa koskevat turvallisuusvaatimukset. Työmaalla on aina käytettävä:

- Leukahihnalista suojakypärää;
- Silmäsuojaimia;
- Suojakäsineitä;
- Turvajalkineita;
- Heijastavaa varoitusvaatetta vähintään vartalon yläosassa; ja
- Kuvallista henkilökorttia, johon on merkitty veronumero (työhön osallistuvilta voimassa olevaa Valttikorttia);

sekä tapauskohtaisesti muita ostajan vaatimia suojaimia (esim. valjaat ja hengityssuojaimet).

Kuorma-autossa tulee olla toimiva peruutushälytin. Lisäksi ostaja suosittelee peruutuskameroiden käyttöä ajoneuvoissa.

2.4 Kuorman purun vaarojen hallinta

Kuljettajan on tehtävä yhdessä ostajan kanssa kuorman purun vaarojen arviointi ennen purun aloitusta ja mietittävä pakoreitti siltä varalta, että kuorma lähtisi siirtymään kuormasiteitä avattaessa.

Jos purkupaikka ei ole tasainen, kuljettajan on suoritettava autoa tukijalalla, jos mahdollista. Kuljettajan on tarkistettava kuorman tasapaino ja varmistettava, ettei kuorma ole kuljetuksen aikana siirtynyt tai hajonnut. Kuljettajan on mietittävä turvallisin järjestys avata kuormasiteet ja avattava ne aina itse. Tarvittaessa on kuljettajan kiinnitettävä ensimmäisenä purettava taakka auton Hiab:iin tai nosturin nostorakseihin jo ennen kuormasiteiden avaamista. Tarvittaessa kuljettajan on käytettävä välisidontaa.

Talvella on purussa noudatettava erityistä huolellisuutta muoviin pakattujen materiaalien purkamisessa niiden mahdollisen liukkauden takia. Kuljettajan on poistettava mahdollinen lumi ja jää kuorman päältä. Nostoa aloitettaessa kuljettajan on myös varmistettava, että materiaalit eivät ole jäätyneet toisiinsa kiinni.

Myyjän / kuljettajan on ohjeistettava ostajaa, jos toimitettavan materiaalin purussa ja käsittelyssä on huomioitava jotain erityispiirteitä.

Jos kuormaa ei voida myyjästä johtuvista syistä purkaa työmaalla turvallisesti, se jätetään purkamatta ja ajatetaan takaisin myyjälle uudelleenlastattavaksi ja sovitaan uusi purku-aika.

Myyjän on huolehdittava, että heidän käyttämänsä nostoapuvälineet ovat aina toimintakuntoisia. Sellaisille nostoapuvälineille, jotka kiinnitetään taakan ja nosturin väliin tai taakkaan, jotta siihen voidaan tarttua (esim. nostovyöt, kettinkiraksit ja kuormapalkit), on tehtävä vuosittainen määräaikaistarkastus, joka on osoitettava nostoapuvälineen tarkastusmerkinnällä. Nostoliinoja ei saa käyttää terävien kappaleiden, kuten metallipalkkien, nostamiseen.

Esineiden putoamisvaara-alueet on rajattava siten, että muut työmaan työntekijät tai ulkopuoliset eivät pääse tai joudu vaara-alueelle. Mobiilinosureiden mukana on oltava katvenostoja varten radiopuhelimet.

2.5 Vaaratilanteet ja onnettomuudet

Myyjän / kuljettajan on viipymättä ilmoitettava ostajalle työolosuhteissa, -menetelmissä ja -välineissä havaitsemistaan vioista ja puutteista, jotka voivat aiheuttaa vaaraa turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle. Myyjän / kuljettajan on välittömästi ilmoitettava ostajalle kaikki työmaalla tapahtuneet työtaturmat sekä ympäristövahingot.

2.6 Ongelmatilanteet

Ostajalla on oikeus poistaa työmaalta tai estää sinne pääsy henkilöiltä, jotka eivät noudata edellä tässä esitettyjä vaatimuksia. Myyjän tai kuljetusliikkeen on välittömästi osoitettava työhön korvaava työntekijä.

2.7 Poistuminen työmaalta

Kuljettajan on yhdessä ostajan kanssa varmistettava, että kaikki kuormankiinnitysvälineet on kiinnitetty oikein ennen ajoneuvon poistumista työmaalta. Kuljettajan on noudatettava ostajan antamia ohjeita poistumisreitistä.